

A költő és az álköltő

Kétségtelen, hogy a Föld egyik legfurcsább állatfaja a költő, latin nevén *rigmus poeticus*. Világszerte igen elterjedt. Helytől, kortól, társadalmi helyzettől függetlenül bárhol felbukkanhatnak. Tulajdonképpen belakják az egész bolygót. Az övék a világ! (*Az enyém a világ!* – elfogultabb változat.) Legalábbis ők ezt hiszik. Néhányuk még ennél is jobban. A költő roppant és fenemőd önérzetes. Sokszor nincs is mása. Hogy is nézne ki egy másik lény, aki ő? Ettől függetlenül nem ritka az egymás majmolása. A költőre jellemző viselkedési forma hosszú generációk során alakult ki. A költővel csínján kell bánni! Egy szempillantás alatt veszélyessé válik. Nem ajánlatos ingerelni, még a fogságban lévő egyedeket sem.

Ugyanakkor mimózálélek. Gyermekeit költeményeknek, remekműveknek stb. becézi. A költő, ha gyermekeit veszélyben érzi, gondolkodás nélkül támad. Anyatigrisként küzd minden egyes rímért, szófordulatért. A költő természetes ellensége a kritikus, aki nyálát csorgatva veti rá magát a költő ivadékaira. Mint általában a ragadozók, a kritikus is a gyengébb, vagy a fiatalabb egyedeket választja ki prédául. Kegyetlen munkára képes: csöpög a vér, dolgozik a szakmai metélő. Nem is csoda, hogy a költők mélységes ellenszenvet táplálnak a kritikusokkal szemben. A rossznyelvek és a hiedelem azt tartja, hogy a kritikusok voltaképpen olyan költők, akiket nem a megfelelő helyre vetett a gondviselés.

A költő másik természetes ellenfele a szerkesztő. Összecsapásuk ritkán végzetes, de ezek sem kevésbé véres konfliktusok. A szerkesztő állítólag vegetáriánus, de sűrűn megesik, hogy előszeretettel vájja bele fogait és karmait a költő ivadékaiba, vagy éppen magába a költőbe. De utóbbi helyzete sem reménytelen e küzdelemben. Megesik, hogy az ilyen összecsapásban a szerkesztő húzza a rövidebbet. Az is előfordult már, hogy a költő egy másik szerkesztővel szövetekezett a riválisa ellen. A költőről az a hír járja, hogy nehezen köt kompromisszumot, de ha érdeke megkívánja, ebből is hajlandó engedni.

A költő hajlamos lenézni más fajokat. Pályafutását hexameterben méri. Ugyanakkor roppant hiú és a lelke hamar elsorvad, ha nem öntözik

elismeréssel és Baumgarten-díjjal. Étrendje igen változatos, kedvence a krumplileves babérkoszorúval. Ha ez elmarad, hajlamos letargiába esni, jambus állapotában az önpusztítás különböző válfajában igyekszik marandót alkotni.

Ám a költőnél is veszélyesebb az álköltő, a poeticus vandalikus, aki azt hiszi, hogy az, miközben nem. Gyerekkora kezdetén a balszerencse, mint szemfüles kakukktojó becsempézte őt a költőalomba. Kikelése után, vagy még előtte, büszkén és ellenvetést nem tűrően lát neki a pályafutásnak. Amíg a költő fennen szárnyal az éterben, addig az álköltő, aki melleleg költőnek hiszi magát, holott nem az, bizony alant kutyaol. Bizonytalan verslábakkal tipeg a líra ingoványos talaján. Már-már görcsösen ragaszkodik az alomtársához, a költőhöz, akit ő annak hisz, akárcsak önmagát. Amazok viszont nem hiszik ezt róla. Sőt, nem is hisznek felőle semmit. Az álköltők nem veszik észre, hogy azok fennen szállnak, míg ők odalent csörtetnek.

Az álköltő sokszor kerül perpatvarba a költőkkel, akik valóban azok és nemcsak hiszik. Az álköltő is büszkén viseli terhességét, még utóda megszületése után sem veszi észre, vagy egyszerűen nem hajlandó felismerni, hogy a poronty megnevezésére nem alkalmas a vers szó. Bár ő inkább költeménynek becézi. A költők, akik valóban azok, hiába figyelmeztetik, hogy gyermeke alapos nevelésre szorul. Az álköltő, aki magát költőnek hiszi, nem hisz nekik. Az ő hite saját személye körül forog. Az álköltő gyermekei többségükben a szerkesztők vagy a kritikusok kegyetlen vérszomjának esnek áldozatul. De az álköltő szapora. Amíg a költő egy-egy utódjával hosszú ideig vemhes és megszenved a világrahozatalával, addig az álköltő, aki melleleg költőnek hiszi magát, gyorsan szül. A belterjesség jegyében számtalanszor születnek torzók, vagy egyenesen szörnyszülöttek.

Az álköltő, mint a középkori familiárisi rendszerben, gyermekeit előszeretettel adja be nevelés céljából egy-egy idősebb, elismeréssel bíró költő udvartartásába. Ha ilyenkor elutasításban részesül, máris szalad jogorvoslatért egy másik költőhöz, aki lehetőleg az elutasító riválisa. Azt reméli, hogy a két mentort kijátszhatja egymás ellen és még gyermekei is részesülnek némi neveltetésben. De legalábbis nem veszik észre az álruháját. A kritikusoktól az álköltők a szerkesztőknél is jobban rettegenek. Olyannyira, hogy igyekeznek elhíttetni önmagukkal, az előbbieket nem is léteznek. A szerkesztőket szívből utálják, amiért azok nem hajlandók felismerni gyermekeik előnyös tulajdonságait. Megesik, hogy egyenesen pedofiliával vádolják meg őket.

Meggyőződéssel terjesztik, hogy az illető szerkesztő botfűlű, nincs ritmusérzéke, esztétikai dilettantizmusát messziről bűzlő verslábszaga is jelzi.

Az álköltő étrendje hasonlatos a költőéhez, aki valóban az, és nemcsak azt hiszi. A hit sokszor vezet tévutakra. Kedvenc csemegéjéhez, a babérlevélhez ritkán tud hozzájutni, ezért fűzlevéllel pótolja. A dolgok nem mindig azok, aminek látszanak. Az álköltő még a költőnél is önértetesebb. Hiúságának mértéke gyakorta megfelel beteges alkatú képességeinek. Megromlott egészségét a Rím-félszigeten próbálja meg visszanyerni.

Az álköltő kinézetre hasonlatos a költőhöz, aki valóban az és nemcsak azt hiszi. Ezért külsőleg nagyon nehéz őket megkülönböztetni egymástól. Maguk a költők is csak az utódok vonásaiból ismerik fel, ki tartozik közéjük és ki nem. Ugyanis a líragenetika szabályai szerint csak a gyerekeken ütközik ki az a kóros elváltozás, ami bizonyítja, hogy a szülő bizony álköltő. Odafigyelő neveléssel javítani lehet ugyan a helyzeten, de az esetek többségében csak egy alapos vérátömlesztés segíthet. Olyan ez, mint a drog vagy a dohányzás, végül az utód szívja meg. Az álköltő még akkor sem hajlandó elfogadni a nyilvánvaló tényt, amikor az már a szemeit böködi.

A költők és az álköltők eredendően utálják egymást. Az előbbieket szerint az utóbbiak betolakodnak életterükbe, amely amúgy is szűkös, mert amióta lekerültek a kritikusok vadászati listájáról, a költők kórosan elszaporodtak. A helyzet már odáig fajult, hogy a saját érdekszervezetük vetette fel a mesterséges kilövés lehetőségét. Az amúgy is áldatlan helyzetet csak súlyosbítja az álköltők tömeges megjelenése.

Ezt a terhet egyre nehezebben bírja el a kiadók mesterséges etetője. A folyóiratoknál is egyre nagyobb a tülekedés az itatóhelyekért. Állatvédők az ENSZ szakosodott szervezetének és a nemzeti kormányoknak a közbelépését sürgetik. Utóbbiak, sajnos, ezt kéretlenül is megteszik. Nem minden esetben a költők védelmében.